

Предисловие

Предлагаемый **Словарь** представляет собой трёхязычное комплексное описание более 30 000 терминов и терминологических словосочетаний из области экономики, бизнеса, коммерции, маркетинга, финансов, используемых в русской, польской и английской деловой коммуникации. Словник **Словаря** отбирался по принципу частотности употребления в специальных текстах и учебно-методической целесообразности.

Словарь имеет учебную направленность, которая заключается в параллельном описании специальной лексики на русском, польском и английском языках с демонстрацией лексической сочетаемости и словообразовательных возможностей терминологических единиц. Такой принцип представления материала даёт возможность использования **Словаря** как русско-польско-английского, польско-русско-английского и англо-польско-русского. Подобные переводные толково-сочетаемостные терминологические минимумы представляют собой основу для создания больших учебных словарей по данной специальности, для текстовых учебных комплексов, сборников упражнений, составляют методическую базу для дальнейших исследований по специальным языкам.

В макроструктуре **Словаря** выделяются три зоны:

СЛОВАРНАЯ – включающая более 30 000 заголовочных терминов и терминологических словосочетаний;

ЭНЦИКЛОПЕДИЧЕСКАЯ – включающая около 400 дефиниций выбранных заголовочных терминов на русском, польском и английском языках;

ПОИСКОВАЯ – включающая алфавитные указатели заголовочных польских и английских терминов, снабжённых идентификаторами, которые определяют место термина в словарной части.

СЛОВАРНАЯ ЗОНА содержит словарные статьи, которые включают:

- русские заголовочные термины – имена существительные,
- терминологические словосочетания заголовочных единиц,
- производные от отдельных заголовочных терминов имена прилагательные.

Переводные эквиваленты каждого из элементов представлены в польской и английской частях. Каждый заголовочный термин снабжён буквенно-цифровым идентификатором, позволяющим соотнести его с польским или английским эквивалентом, представленным в индексе. Некоторые термины обозначены звёздочкой (*), что указывает

на наличие их дефиниций в энциклопедической зоне. Заголовочные единицы выделены полужирным шрифтом, а русские и польские снабжены грамматическими квалификаторами.

Н-13 *НАЛОГ *m*

podatek *m*

tax; charge

Сочетаемость заголовочных терминов описывается следующим образом:

Позиция 1 – заголовочный термин выступает с прилагательными или причастиями в функции согласованного определения, например:

дорожный налог – *podatek drogowy* – highway-user tax; toll (*US*)

объявленное банкротство – *bankructwo ogłoszone* – declared bankruptcy

Позиция 2 – заголовочный термин выступает с существительными в различных падежах (с предлогами и без предлогов) в качестве главного или зависимого члена, например:

налог на добавленную стоимость – *podatek od wartości dodanej* – value added tax

за вычетом налога – *po potrąceniu podatku* – after tax; free of tax; net of tax

Позиция 3 – заголовочный термин выступает с управляющими им глаголами в форме инфинитива несовершенного вида, например:

облагать налогом – *opodatkowywać; nakładać podatek* – impose (lay, levy) tax

Сочетаемые позиции разделяются знаком: (•••).

В ряде случаев в качестве заголовочных единиц представлены производные от имён существительных термины-прилагательные, например:

налоговый – *podatkowy* – tax

налогооблагаемый – *podlegający opodatkowaniu* – taxable

ЭНЦИКЛОПЕДИЧЕСКАЯ ЗОНА представлена дефинициями заголовочных терминов, помеченных знаком (*). Дефиниции даются на русском, польском и английском языках, например:

АВАЛЬ – *Поручительство по векселю или чеку в форме подписи поручителя или отдельного подписанного им документа.* – *Poręczenie wekslowe lub czekowe zawierające podpis gwaranta lub oddzielny, podpisany przez gwaranta dokument.* – A guarantee of a promissory note or a check containing the signature of the guarantor or a separate document signed by the guarantor.

ПОИСКОВАЯ ЗОНА представляет алфавитные указатели польских и английских заголовочных единиц, снабжённые буквенно-цифровыми идентификаторами, позволяющими найти данный термин в словарной части.

Словарь адресован широкому кругу пользователей – бизнесменам, менеджерам, экономистам, осуществляющим внешнеэкономическую деятельность, а также переводчикам, преподавателям. Несомненный интерес он представляет также для студентов и аспирантов экономических специальностей, русской, польской, английской филологии и прикладной лингвистики.

Wstęp

Proponowany **Słownik** to trójjęzyczny kompleksowy opis ponad 30 000 terminów i wyrażeń terminologicznych z dziedziny ekonomii, biznesu, handlu, marketingu, finansów, używanych w rosyjskiej, polskiej i angielskiej komunikacji biznesowej. Słownictwo **Słownika** wybrane zostało na podstawie częstotliwości użycia w tekstach specjalistycznych oraz przydatności edukacyjnej i metodycznej.

Słownik ma charakter edukacyjny, polegający na równoległym opisie słownictwa specjalistycznego w języku rosyjskim, polskim i angielskim z wykazaniem zgodności leksykalnej i możliwości słowotwórczych jednostek terminologicznych. Taka zasada prezentacji materiału umożliwia korzystanie ze **Słownika** jako rosyjsko-polsko-angielskiego, polsko-rosyjsko-angielskiego i angielsko-polsko-rosyjskiego. Minima terminologiczne tego rodzaju stanowią podstawę do tworzenia obszernych słowników edukacyjnych dla danej specjalności, tekstowych kompleksów edukacyjnych, zbiorów ćwiczeń oraz dają podstawę metodologiczną do dalszych badań w zakresie języków specjalistycznych.

Makrostrukturę **Słownika** stanowią trzy strefy:

STREFA HASŁOWA – zawiera ponad 30 000 terminów hasłowych i połączeń terminologicznych;

STREFA ENCYKLOPEDYCZNA – zawiera około 400 definicji wybranych terminów hasłowych w języku rosyjskim, polskim i angielskim;

STREFA WYSZUKIWANIA – zawiera indeksy alfabetyczne polskich i angielskich terminów hasłowych ze wskazaniem identyfikatorów określających miejsce terminu w części słownikowej.

STREFA HASŁOWA zawiera hasła słownikowe, które obejmują:

- rosyjskie jednowyrazowe terminy hasłowe – rzeczowniki,
- połączenia terminologiczne jednostek hasłowych,
- przymiotniki pochodne utworzone od poszczególnych terminów hasłowych.

Struktura hasła słownikowego składa się z trzech modułów językowych – rosyjskiego, polskiego i angielskiego, których budowa jest całkowicie symetryczna. Wszystkie elementy części rosyjskiej mają swoje odpowiedniki w częściach polskiej i angielskiej.

Każdy termin hasłowy opatrzony jest identyfikatorem alfabetyczno-numerycznym, co umożliwia powiązanie go z polskim lub angielskim odpowiednikiem znajdującym się w indeksie. Niektóre terminy oznaczone zostały gwiazdką (*), co wskazuje na obecność ich definicji w strefie encyklopedycznej. Terminy hasłowe zostały pogrubione, ponadto rosyjskie i polskie posiadają kwalifikatory rodzaju gramatycznego.

Н-13 *НАЛОГ *m*

podatek *m*

tax; chargé

Połączenia terminologiczne opisane są w sposób następujący:

Pozycja 1 – połączenia, w których jednostka hasłowa występuje z przymiotnikami lub imiesłowami przymiotnikowymi, np.:

дорожный налог – podatek drogowy – highway-user tax; toll (*US*)

объявленное банкротство – bankructwo ogłoszone – declared bankruptcy

Pozycja 2 – połączenia, w których jednostka hasłowa występuje jako człon główny lub zależny z rzeczownikami w różnych przypadkach (z przyimkiem lub bez), np.:

налог на добавленную стоимость – podatek od wartości dodanej – value added tax

за вычетом налога – po potrąceniu podatku – after tax; free of tax; net of tax

Pozycja 3 – połączenia, w których jednostka hasłowa występuje z czasownikiem (z przyimkiem lub bez), np.:

облагать налогом – opodatkowywać; nakładać podatek – impose (lay, levy) tax

Pozycje połączeń terminologicznych oddzielone zostały znakiem: (•••).

W niektórych przypadkach jako jednostki hasłowe występują przymiotniki pochodzące od rzeczowników hasłowych, np.:

налоговый – **podatkowy** – **tax**

налогооблагаемый – **podlegający opodatkowaniu** – **taxable**

STREFA ENCYKLOPEDYCZNA reprezentowana jest przez definicje terminów hasłowych oznaczonych (*). Definicje podano w języku rosyjskim, polskim i angielskim, np.:

АВАЛЬ – *Поручительство по векселю или чеку в форме подписи поручителя или отдельного подписанного им документа.* – Poręczenie wekslowe lub czekowe zawierające podpis gwaranta lub oddzielny, podpisany przez gwaranta dokument. – A guarantee of a promissory note or a check containing the signature of the guarantor or a separate document signed by the guarantor.

STREFA WYSZUKIWANIA zawiera indeksy alfabetyczne polskich i angielskich jednostek hasłowych opatrzone identyfikatorami numerycznymi, co umożliwia odnalezienie danego terminu w części hasłowej.

Słownik adresowany jest do szerokiego grona użytkowników – biznesmenów, menedżerów, ekonomistów, tłumaczy, nauczycieli. Słownik przydatny będzie dla studentów studiujących dyscypliny ekonomiczne w uczelniach wyższych w języku polskim, rosyjskim i angielskim, a także dla studentów filologii rosyjskiej, polskiej, angielskiej i lingwistyki stosowanej.

Introduction

The proposed **Dictionary** is a comprehensive trilingual description of more than 30,000 terms and set phrases from the fields of economics, business, commerce, marketing, and finance used in Russian, Polish, and English business communication. The vocabulary included in the **Dictionary** has been selected on the basis of the frequency of its use in special texts and its educational and methodological usefulness.

The **Dictionary** has an educational focus which consists in the parallel description of special vocabulary in Russian, Polish, and English with a demonstration of the lexical compatibility and word-formation possibilities of the terminological units. This principle of presenting the material makes it possible to use the **Dictionary** as Russian–Polish–English, Polish–Russian–English, and English–Polish–Russian. Such terminological minima provide a basis for the creation of large educational dictionaries for a given specialty, textual educational sets, or exercise books. They also build a methodological basis for further research in special languages.

There are three sections in the macrostructure of the **Dictionary**:

VOCABULARY SECTION – including more than 30,000 heading terms and terminological collocations,

ENCYCLOPAEDIC SECTION – including about 400 definitions of selected heading terms in Russian, Polish, and English,

SEARCH SECTION – including the alphabetical indexes of the heading terms in Polish and English accompanied by identifiers indicating the position of the term in the dictionary part.

The **VOCABULARY SECTION** comprises vocabulary entries which include:

- Russian heading terms – nouns,
- terminological collocations of the heading units,
- adjectives derived from individual heading terms.

Each dictionary entry consists of three language modules – Russian, Polish, and English – with a fully symmetrical structure. Translated equivalents of each element of the Russian module are presented in the Polish and English parts.

Each heading term is provided with an alphanumeric identifier which makes it possible to relate it to the Polish or English equivalent presented in the index. Some terms are marked with an asterisk (*), which indicates the presence of their definitions in the encyclopaedic section. Heading units are given in bold, and Russian and Polish terms are given with grammatical gender qualifiers.

H13 *НАЛОГ *m*

podatek *m*

tax; charge

The terminological collocations are described as follows:

Position 1 – the heading term is given with adjectives or participles with an accepted definition, for example:

дорожный налог – podatek drogowy – highway-user tax; toll (*US*)

объявленное банкротство – bankructwo ogłoszone – declared bankruptcy

Position 2 – the heading term is given with nouns in various grammatical cases (with and without prepositions) as the main or dependent component, for example:

налог на добавленную стоимость – podatek od wartości dodanej – value added tax

за вычетом налога – po potrąceniu podatku – after tax; free of tax; net of tax

Position 3 – the heading term is given with its governing verbs in the form of an imperfect infinitive, for example:

облагать налогом – opodatkowywać; nakładać podatek – impose (lay, levy) tax

Individual collocations are separated by the symbol: (•••).

In some cases, adjectives derived from heading term nouns are presented as heading units, for example:

налоговый – **podatkowy** – **tax**

налогооблагаемый – **podlegający opodatkowaniu** – **taxable**

The **ENCYCLOPAEDIC SECTION** includes definitions of the heading terms marked with (*). The definitions are given in Russian, Polish, and English, for example:

АВАЛЬ – *Поручительство по векселю или чеку в форме подписи поручителя или отдельного подписанного им документа.* – *Poręczenie wekslowe lub czekowe zawierające podpis gwaranta lub oddzielny, podpisany przez gwaranta dokument.* – *A guarantee of a promissory note or a cheque containing the signature of the guarantor or a separate document signed by the guarantor.*

The **SEARCH SECTION** comprises alphabetical indices of Polish and English heading units accompanied by alphanumeric indexes, allowing you to find a given term in the dictionary part.

The **Dictionary** is addressed to a wide range of users – businessmen, managers, economists engaged in foreign economic activity, as well as translators, interpreters, and teachers. It is also of undoubted interest to undergraduate and graduate students of economic specialties, Russian, Polish, English philology, and applied linguistics.